

ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า คณะผู้บริหาร ข้าราชการ
และเจ้าหน้าที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

สุขภาพดีไม่มีขาย อยากได้ต้องร่วมสร้าง

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

ISO 9001 : 2015 Certified ปีที่ 34 ฉบับที่ 7 เดือนกรกฎาคม 2563

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จัดพิธีลงนามถวายพระพรชัยมงคล พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 พร้อมถวายสัตย์ปฏิญาณตนเพื่อเป็นข้าราชการที่ดี ประจำปี 2563

วันพฤหัสบดีที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ.2563 เวลา 09.00 น. นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานในพิธีลงนามถวายพระพรชัยมงคล พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดมบรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 68 พรรษา 28 กรกฎาคม พ.ศ.2563 และพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังของแผ่นดิน

นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ เปิดกรวยกระทงดอกไม้ ถวายราชสักการะ กล่าวถวายพระพรชัยมงคล และกล่าวนำถวายสัตย์ปฏิญาณหน้าพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อแสดงออกถึงความจงรักภักดีและน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว จากนั้นผู้บริหาร ข้าราชการ

และเจ้าหน้าที่กรมกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้ร่วมลงนามถวายพระพรชัยมงคล ณ โถงชั้น 1 อาคาร 100 ปี การสาธารณสุขไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

สำนักงานเลขานุการกรม.... รายงาน

U.N. บอกกล่าว

ฉบับเดือนกรกฎาคม 2563

U.N. บอกกล่าว

จดหมายข่าวฉบับนี้ มีสาระความรู้ดีๆ ที่น่าสนใจ อาทิ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เพิ่มข้อกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์กัญชา ในตำรายาของประเทศไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จัดทำ GREEN BOOK 2020 สนับสนุนการใช้ยาที่ผลิตภายในประเทศ และกรมวิทย์ฯ แนะนำประชาชนไหลลดแอลกอฮอล์ชั้นเค็ดตรงสอบเค็ดพิช การเตือนภัยสุขภาพฉบับนี้ มีเรื่องของ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ไขข้อข้องใจการทำน้ำมันเก่าที่ใช้แล้ว ให้ใส่มิอันตรายต่อการบริโภคหรือไม่ และเรื่องราวที่น่าสนใจอีกมากมาย ติดตามอ่านได้ในฉบับนี้

บรรณาธิการ

คำนิยม กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

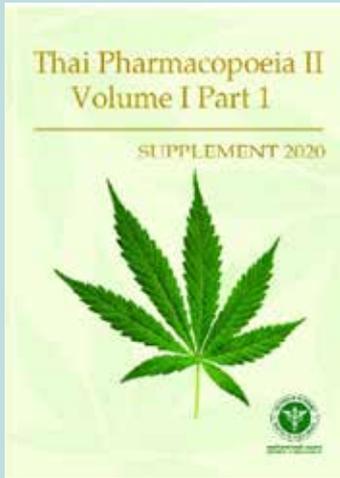
D Discovery
นำความรู้ประยุกต์
ใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม

M Moral
ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

S Sciences/Standards
ทำงานอย่างมีมาตรฐาน
ตามหลักวิชาการ

C Change
ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
อย่างสร้างสรรค์ทำงานเป็นทีม

กรมวิทย์ฯ จัดทำตำรายาของประเทศไทย เพิ่มข้อกำหนดมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์กัญชา

จึงได้จัดทำตำรายาของประเทศไทย ฉบับเพิ่มเติมปี 2020 (Thai Pharmacopoeia II Volume I Part 1 Supplement 2020) ขึ้นมาเพื่อใช้อ้างอิงตามกฎหมาย ซึ่งประกอบด้วยข้อกำหนดมาตรฐานของผลิตภัณฑ์กัญชา จำนวน 2 มอโนกราฟ ได้แก่ สารสกัดกัญชา (Cannabis Extract) และน้ำมันกัญชาหยอดใต้ลิ้น (Cannabis Sublingual Drops) โดยข้อกำหนดมาตรฐานดังกล่าว ได้จากการวิจัยและพัฒนาวิธีการตรวจเอกลักษณ์และวิธีวิเคราะห์หาปริมาณสารสำคัญ ทั้งสาร tetrahydrocannabinol (THC) และ cannabidiol (CBD) รวมทั้งการปนเปื้อนจากสารกำจัดศัตรูพืช โลหะหนัก หรือเชื้อรา และปริมาณการตกค้างของตัวทำละลายที่ใช้สกัด (residual solvent) อีกทั้งยังมีข้อมูลด้านความปลอดภัย เช่น ข้อห้ามใช้ อาการข้างเคียงของยา รวมทั้งภาคผนวกที่เกี่ยวข้อง จำนวน 42 เรื่อง

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวต่ออีกว่า มอโนกราฟ สารสกัดกัญชา และน้ำมันกัญชาหยอดใต้ลิ้น เป็นมอโนกราฟใหม่ที่ยังไม่มีบรรจุอยู่ในตำรายาเล่มใดในประกาศกระทรวงสาธารณสุข การควบคุมคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยาจากกัญชา โดยการตรวจเอกลักษณ์และการหาปริมาณสารสำคัญ รวมถึงสารปนเปื้อนต่างๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลนั้น มีความสำคัญต่อการสร้างความเชื่อมั่นต่อบุคลากรทางการแพทย์ และผู้บริโภคในการใช้ยาดังกล่าวว่ายานั้นได้มาตรฐานและมีความปลอดภัย นอกจากนี้ยังช่วยยกระดับอุตสาหกรรมผลิตยาในประเทศให้มีมาตรฐานสากล อีกทั้งเป็นตำราอ้างอิงด้านการควบคุมคุณภาพยา สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนนิสิต นักศึกษาและผู้สนใจ ทั้งนี้สามารถดาวน์โหลดตำรายาผ่านทาง Mobile Application ชื่อว่า “Thai Pharmacopoeia” และได้เปิดให้ดาวน์โหลดใช้งานฟรีได้ในระบบ Android ส่วนระบบ ios อยู่ระหว่างการดำเนินการ หรือทางเว็บไซต์สำนักยาและวัตถุเสพติด <https://bdn.go.th/tp/#home>

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จัดทำตำรายาของประเทศไทย ฉบับเพิ่มเติมปี 2020 ประกอบด้วยข้อกำหนดมาตรฐานของผลิตภัณฑ์กัญชา จำนวน 2 มอโนกราฟ ได้แก่ สารสกัดกัญชา และน้ำมันกัญชาหยอดใต้ลิ้น รวมถึงข้อมูลด้านความปลอดภัย เช่น ข้อห้ามใช้ อาการข้างเคียงของยา เพื่อควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์กัญชาทางการแพทย์ สร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ใช้งาน ยกกระดับอุตสาหกรรม ผลิตยาในประเทศให้มีมาตรฐานสากล โดยเปิดให้ดาวน์โหลดได้ฟรีที่ Mobile Application ชื่อว่า “Thai Pharmacopoeia” หรือทางเว็บไซต์สำนักยาและวัตถุเสพติด

นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่า การพัฒนายาจากกัญชาเป็นนโยบายของรัฐบาลเพื่อให้ประเทศสามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีความมั่นคงทางด้านยา การนำผลิตภัณฑ์กัญชามาใช้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ทั้งในแพทย์แผนปัจจุบันและแพทย์แผนไทยนั้น วัตถุประสงค์กัญชาและผลิตภัณฑ์กัญชาทุกชนิดจำเป็นต้องมีคุณภาพดี และมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค ซึ่งต้องเป็นไปตามมาตรฐานสากล อย่างไรก็ตามมาตรฐานดังกล่าวของประเทศไทยที่ผ่านมายังไม่มีให้อ้างอิง ดังนั้นกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยสำนักยาและวัตถุเสพติด

สำนักยาและวัตถุเสพติด... รายงาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จัดทำ GREEN BOOK 2020 สนับสนุนการใช้ยาที่ผลิตภายในประเทศ

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ได้รวบรวมข้อมูลยาที่มีผลการตรวจวิเคราะห์เข้ามาตรฐานตามเกณฑ์การคัดเลือกจากโครงการประกันคุณภาพยา (กล่าวคือยาต้องผ่านมาตรฐาน 3 รุ่นผลิตขึ้นไป โดยไม่มี รุ่นผลิตใดที่ตกมาตรฐาน) ตั้งแต่ปี พ.ศ.2545-2562 จัดทำเป็นหนังสือ GREEN BOOK 2020 ประกอบด้วยรายการยา 378 รายการ และที่สำคัญใน GREEN BOOK เล่มนี้มีรายการยาสมุนไพรที่มีใช้ในโรงพยาบาล และรายการยาชีววัตถุ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการใช้สมุนไพรไทยในการดูแลสุขภาพ การเลือกชีววัตถุที่เข้ามาตรฐานในราคาที่เหมาะสมผลรวมถึงข้อมูลดังกล่าวสามารถนำไปใช้ประกอบการจัดซื้อยาของภาครัฐ สนับสนุนการใช้ยาที่ผลิตภายในประเทศ และช่วยลดรายจ่ายของประเทศในเรื่องของการจัดซื้อยา

นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่า นับเป็นเวลาเกือบสองทศวรรษ ที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ดูแลคุณภาพยาที่ใช้ในโรงพยาบาล ภายใต้ “โครงการประกันคุณภาพยา” โดยสุ่มตัวอย่างยาจากโรงพยาบาลทั่วประเทศ มาตรวจสอบคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานสากล ซึ่งดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ.2545 จนถึงปัจจุบัน รวมจำนวนตัวอย่างยาที่ตรวจวิเคราะห์ไปแล้วกว่า 20,000 ตัวอย่าง ยาที่สุ่มตรวจนั้นเป็นยาที่มีปริมาณ หรือมูลค่าการใช้สูง ยาที่สงสัยหรือพบว่า มีปัญหาด้านคุณภาพ ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ ยาช่วยชีวิต ยาที่มีดัชนีการรักษาแคบ ยาที่มีการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์มาตรฐานในการตรวจวิเคราะห์ โดยครอบคลุมทั้งยาแผนปัจจุบันที่ผลิตในประเทศ ยานำเข้าจากต่างประเทศ ชีววัตถุ และยาสมุนไพร

ในปี พ.ศ.2563 นี้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยสำนักยาและวัตถุเสพติด ได้รวบรวมข้อมูลยาที่มีผลการตรวจวิเคราะห์

เข้ามาตรฐานตามเกณฑ์การคัดเลือกจากโครงการประกันคุณภาพยา (กล่าวคือยาต้องผ่านมาตรฐาน 3 รุ่นผลิตขึ้นไป โดยไม่มีรุ่นผลิตใดที่ตกมาตรฐาน) ตั้งแต่ปี พ.ศ.2545 – 2562 มาจัดทำเป็นหนังสือ GREEN BOOK 2020 ประกอบด้วยรายการยา 378 รายการ ที่สำคัญคือใน GREEN BOOK เล่มนี้ มียาสมุนไพร ได้แก่ ขมิ้นชันแคปซูล ฟ้าทะเลลายโจรแคปซูล เจลพริก ซึ่งเป็นรายการยาสมุนไพรที่มีใช้ในโรงพยาบาล ทั้งนี้เพื่อช่วยส่งเสริมการใช้สมุนไพรไทยในการดูแลสุขภาพ และยังช่วยสนับสนุนผู้ผลิตยาสมุนไพรให้สามารถผลิตยาได้มาตรฐานมากยิ่งขึ้น และใน GREEN BOOK 2020 ยังมีรายการยาชีววัตถุ (biopharmaceutical products) ซึ่งเป็นโปรตีนเพื่อการบำบัดรักษา เช่น erythropoietin (epoetin), filgrastim, heparin, insulin ซึ่งมีขั้นตอนการผลิตที่ซับซ้อนและแตกต่างจากยาที่ผลิตจากสารเคมี ทำให้มีราคาแพงมาก ส่งผลให้ผู้ป่วยบางรายไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายนี้ได้ ดังนั้นข้อมูลยาชีววัตถุใน GREEN BOOK 2020 จึงช่วยให้แพทย์และเภสัชกรสามารถเลือกชีววัตถุที่เข้ามาตรฐานในราคาที่สมเหตุผล นอกจากนี้ ข้อมูลใน GREEN BOOK ยังถูกนำไปใช้ประกอบการจัดซื้อยาของภาครัฐ ช่วยลดรายจ่ายของประเทศในเรื่องของการจัดซื้อยา

“บุคลากรทางการแพทย์และประชาชนทั่วไป สามารถดูรายการยาที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพได้หลายช่องทาง เช่น Mobile application “GREEN BOOK DMSC” ทั้ง android และ iOS ซึ่งสามารถใช้งานได้ทันทีหลังจากติดตั้ง ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และไม่ต้องสมัครสมาชิกหรือสืบค้นทางเว็บไซต์ <https://bdn.go.th/th/ebook> ก็ได้เช่นกัน กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชน บุคลากรทางการแพทย์ และระบบสุขภาพของประเทศ” นายแพทย์โอภาส กล่าว

สำนักยาและวัตถุเสพติด... รายงาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์แนะผู้ปกครอง เลือกผลิตภัณฑ์เจลล้างมือให้ปลอดภัย สำหรับเด็กช่วงเปิดเทอม

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข แนะนำผู้ปกครองเลือกใช้ผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์ทำความสะอาดมือที่มีคุณภาพและสอนการใช้ที่ถูกต้องให้กับบุตรหลานในช่วงเปิดเทอม เพื่อป้องกันโรค พร้อมเผยแพร่ผลิตภัณฑ์เจลแอลกอฮอล์สำหรับล้างมือมีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดและพบเมทิลแอลกอฮอล์ ซึ่งเป็นอันตรายร้ายแรงโดยการดูดซึมผ่านทางผิวหนังและลมหายใจ

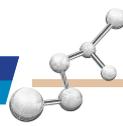
นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เปิดเผยว่า โรงเรียนใกล้จะเปิดเทอมแล้วในขณะนี้ยังคงมีมาตรการป้องกันการแพร่เชื้อและการติดเชื้ออย่างเข้มงวด สำหรับนักเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กเล็ก ซึ่งยังไม่มีความพร้อมในการดูแลตนเองได้ จะมารวมกลุ่มเรียนและเล่นด้วยกันวันละหลายชั่วโมง จึงเป็นกลุ่มเสี่ยงที่ต้องได้รับการดูแลระมัดระวังเป็นพิเศษ หากไม่สามารถให้ล้างมือบ่อยๆ ได้การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์ทำความสะอาดมือที่มีคุณภาพ และการใช้ที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เด็กปลอดภัยและปลอดภัย ดังนั้นการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์และวิธีการใช้ จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ผู้ซื้อต้องดูฉลากผลิตภัณฑ์ซึ่งระบุข้อมูลสำคัญเช่น ชื่อผลิตภัณฑ์ ชื่อและที่อยู่ผู้ผลิต วันที่ผลิต วิธีใช้ คำเตือนและต้องมีเลขที่ใบรับจดทะเบียนเครื่องสำอาง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาออกให้แก่ผู้ประกอบการผลิตตามเงื่อนไขที่กำหนด หากไม่แน่ใจสามารถตรวจสอบเลขที่ใบรับจดทะเบียนได้ทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ทั้งนี้แอลกอฮอล์เจลควรเก็บในภาชนะที่ปิดสนิทเพื่อป้องกันการระเหยและการเปิดภาชนะบ่อยๆ ทำให้ปริมาณความเข้มข้นแอลกอฮอล์ลดลง จนอาจส่งผลให้ประสิทธิภาพในการฆ่าเชื้อลดลง สำหรับวิธีการใช้แอลกอฮอล์เจลต้องระมัดระวัง เนื่องจากเป็นสารที่ระเหยได้ง่าย เมื่อหยดเจลลงบนฝ่ามือแล้วควรยื่นมือให้ออกห่างจากใบหน้าและลำตัวเพื่อป้องกันไอระเหยเข้าสู่จมูกและตา หรือหันหน้าออกไม่ได้รับไอระเหยโดยตรง ฤทธิ์ทั่วทั้งฝ่ามือ หลังมือ ซอกนิ้วและเล็บ แล้วปล่อยให้ระเหยหมดก่อนที่จะไปสัมผัสส่วนต่างๆ ของร่างกาย ทั้งนี้ควรใช้เฉพาะกรณีที่เป็นเท่านั้นเช่นการอยู่นอกสถานที่ ซึ่งไม่มีน้ำและสบู่ ใช้น้ำแล้วปิดฝาให้สนิททุกครั้ง เก็บให้ห่างจากแหล่งความร้อน

แอลกอฮอล์สำหรับล้างมือมาให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตรวจวิเคราะห์ จำนวน 91 ตัวอย่าง โดยทดสอบแอลกอฮอล์ชนิดที่อนุญาตและเมทิลแอลกอฮอล์ พบว่า มีชนิดและปริมาณแอลกอฮอล์ตามที่กำหนด 39 ตัวอย่าง (ร้อยละ 42.9) มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำกว่าที่กำหนดหรือไม่พบแอลกอฮอล์ จำนวน 45 ตัวอย่าง (ร้อยละ 49.4) มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำกว่าที่กำหนดและมีเมทิลแอลกอฮอล์ผสมจำนวน 1 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1.1) พบเมทิลแอลกอฮอล์ชนิดเดียวจำนวน 6 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.6) โดยพบเมทิลแอลกอฮอล์ ร้อยละ 35-75 โดยน้ำหนัก ทั้งนี้ผลิตภัณฑ์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำกว่า 70% โดยปริมาตรจัดเป็นเครื่องสำอางที่ห้ามผลิตนำเข้าหรือจำหน่าย ส่วนผลิตภัณฑ์ที่มีการใช้เมทิลแอลกอฮอล์จัดเป็นเครื่องสำอางที่ไม่ปลอดภัยในการใช้ ทั้งสองกรณีมีโทษทั้งจำคุกและปรับต่อผู้ผลิต ผู้นำเข้าและผู้ขาย

“แอลกอฮอล์อาจทำให้ผิวหนังแห้ง ระคายเคืองได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ที่มีการแพ้ได้ง่ายและเด็กซึ่งมีผิวหนังบอบบาง และหากเป็นเมทิลแอลกอฮอล์เมื่อเข้าสู่ร่างกายโดยการดูดซึมผ่านทางผิวหนังและลมหายใจ จะทำให้หลอดลม ลำคอ และเยื่อตาอักเสบ หากหายใจหรือสัมผัสในปริมาณมากอาจทำให้ปวดท้อง เวียนหัว คลื่นไส้ อาเจียน กล้ามเนื้อกระตุก หายใจลำบาก การมองเห็นผิดปกติและอาจตาบอดได้ และเนื่องจากลักษณะภายนอกของเมทิลแอลกอฮอล์ และแอลกอฮอล์ ที่อนุญาตให้ใช้ได้ ไม่มีความแตกต่างกันจึงไม่สามารถตรวจสอบได้จากลักษณะ สี หรือกลิ่น ต้องทดสอบด้วยเทคนิคทางห้องปฏิบัติการเท่านั้น ดังนั้นผู้ปกครองต้องเลือกผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและสอนวิธีการใช้ที่ถูกต้องให้กับบุตรหลาน” นายแพทย์โอภาส กล่าว

สำนักเครื่องสำอางและวัตถุอันตราย ...รายงาน

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวเพิ่มเติมว่า ที่ผ่านมานักวิจัยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้ส่งตัวอย่างผลิตภัณฑ์

กิจกรรมทำบุญถวายเทียนพรรษาวัดพุทธปัญญา

นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เป็นประธาน นำคณะผู้บริหารและบุคลากรกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมกิจกรรมทำบุญถวายเทียนพรรษาเพื่อให้พระภิกษุได้ใช้ส่องสว่างขณะจำพรรษาอยู่ที่วัดเนื่องในวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา ประจำปี พ.ศ.2563 ณ วัดพุทธปัญญา จ.นนทบุรี วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ.2563

จัดทำแผนกลยุทธ์ในการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับสถานการณ์ COVID-19

นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนกลยุทธ์ในการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ (Strategies to manage change in current novel coronavirus 2019 (COVID-19) outbreak in Thailand)

ครั้งที่ 1 โดยมีการประชุมทางไกลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ระบบ Video Conference ร่วมกับผู้บริหารจากศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ทั้ง 15 แห่ง ณ ห้องประชุม 110 อาคาร 100 ปี การสาธารณสุขไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ.2563

ตรวจประเมิน ณ พื้นที่ปฏิบัติงานผลงานนวัตกรรมโดฟลูเบนซูรอน

นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วยผู้บริหารกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ให้การต้อนรับคณะผู้ตรวจประเมิน ณ พื้นที่ปฏิบัติงาน (Site Visit) ผลงานนวัตกรรมโดฟลูเบนซูรอน : กำจัดยุงลายไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมเพื่อสุขภาพที่ดีของประชาชน โดย สำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อขอรับรางวัลเลิศรัฐ สาขาบริการภาครัฐ ประเภทนวัตกรรมบริการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 ที่ห้องประชุมอาคาร 100 ปี การสาธารณสุขไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ.2563

สร้างความมั่นใจในการเข้ารับบริการของประชาชนให้ห่างไกล COVID-19

นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ นำคณะผู้บริหารและบุคลากรกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมทำกิจกรรมรณรงค์ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมโดยทำความสะอาดบริเวณศูนย์รวมบริการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สร้างความมั่นใจในการเข้ารับบริการของประชาชน เนื่องในวันอนามัยสิ่งแวดล้อมไทย ประจำปี พ.ศ.2563 ภายใต้หัวข้อ อนามัยสิ่งแวดล้อมปลอดภัย ห่างไกล COVID-19 เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมอนามัยสิ่งแวดล้อมแบบวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) โดยให้ประชาชนมีการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ดี สามารถดูแลสุขภาพตนเองให้ห่างไกลโรคได้ วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ.2563

โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โครงการพระราชดำริ รัชกาลที่ 9

นายแพทย์พิเชษฐ บัญญัติ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานเปิดการประชุมโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โครงการพระราชดำรินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 โดยกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม เพื่อให้บุคลากรของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การนำหลักการพัฒนามาตามแนวพระราชดำริ รวมถึงแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในวิถีประจำวัน โดยมีการถ่ายทอดผ่านระบบ VDO Conference ไปยังศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ทุกแห่ง ณ ห้องประชุม 110 อาคาร 100 ปีการสาธารณสุขไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ.2563

การประกวดนำเสนอเรื่องเล่าแรงบันดาลใจ KM Day Us-ประจำปี พ.ศ.2563

นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานพิธีมอบโล่รางวัลและเกียรติบัตรให้กับผู้ชนะการประกวดนำเสนอเรื่องเล่าแรงบันดาลใจ และ popular vote ในการสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดการความรู้ KM Day กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 โดยมีการนำเสนอเรื่องเล่าแรงบันดาลใจ Springboard success storytelling Contest ของบุคลากรกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ผ่านทาง VDO Conference ณ ห้องประชุม 801 อาคาร 8 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ระหว่างวันที่ 14-15 กรกฎาคม พ.ศ.2563

ประชุมนิเทศให้แก่ข้าราชการบรรจุใหม่ทั้งจากส่วนกลางและศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์

นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานการประชุมนิเทศให้แก่ข้าราชการบรรจุใหม่ทั้งจากส่วนกลางและศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อให้ข้าราชการบรรจุใหม่ได้มีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้าง องค์กร วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ หลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งเป็นข้าราชการที่ดี ณ ห้องประชุม 110 อาคาร 100 ปีการสาธารณสุขไทย และห้องประชุมใหญ่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ.2563

มอบใบรับรองห้องปฏิบัติการตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025:2017

นายแพทย์สมชาย แสงกิจพร รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานพิธีมอบใบรับรองห้องปฏิบัติการตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025:2017 ให้กับห้องปฏิบัติการรังสีบุคคลสำหรับให้บริการทดสอบทางด้านรังสีในการประเมินค่าปริมาณรังสีบุคคล บริษัท นากาเซ่ (ประเทศไทย) จำกัด โดยมีผู้ตรวจประเมินจากสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ และสำนักรังสีและเครื่องมือแพทย์ ร่วมพิธี ณ ห้องประชุม บริษัท นากาเซ่ (ประเทศไทย) จำกัด สำนักงานใหญ่ กรุงเทพฯ วันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ.2563

กรมวิทยาศาสตร์สาธารณสุข โหลดแอปพลิเคชัน “คัดแยกเห็ดไทย” ตรวจสอบเห็ดพิษ

กระทรวงสาธารณสุข เตือนประชาชนในช่วงฤดูฝนเป็นฤดูที่มีเห็ดมากมายหลายชนิดจนทำให้ชาวบ้านนิยมเข้าไปเก็บเห็ดป่าจำนวนมาก มักมีรายงานผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตจากอาการเห็ดพิษ แอปพลิเคชันโหลดแอปพลิเคชัน “คัดแยกเห็ดไทย” เพื่อตรวจสอบว่าเห็ดดังกล่าวเป็นเห็ดพิษหรือไม่

นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่าในช่วงฤดูฝนระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคมซึ่งเป็นฤดูเห็ดหลากหลาย ชาวบ้านนิยมเข้าไปเก็บเห็ดป่าเพื่อนำมาประกอบอาหารรับประทาน และขายในตลาดท้องถิ่นส่งผลให้สถานการณ์อาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษในช่วงระยะเวลาดังกล่าวมีรายงานผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตสูงในแต่ละปี โดยในปีพ.ศ.2563 (เดือนมกราคม-เดือนมิถุนายน) มีรายงานผู้ป่วยที่ได้รับพิษจากเห็ดพิษ ที่มาจากป่าธรรมชาติมากถึง 275 ราย ตัวอย่างเห็ดพิษจากหลากหลายแห่ง ถูกส่งไปตรวจที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ จังหวัดบุรีรัมย์ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ อุตรธานี ระยอง และตรัง โดยจังหวัดอุบลราชธานีพบผู้ป่วยสะสมสูงสุด เห็ดที่มีรายงานการเกิดเหตุ ได้แก่ เห็ดหมวกจีน เห็ดคันร่มพิช เห็ดก้อนฝุ่น และเห็ดระงาก ซึ่งเห็ดพิษเหล่านี้มีลักษณะรูปร่างหน้าตาหรือเรียกว่าลักษณะทางสัณฐานวิทยาที่คล้ายกับเห็ดรับประทานได้ เช่น เห็ดหมวกจีนและเห็ดคันร่มพิช คล้ายกับเห็ดปลวก (เห็ดโคน) เห็ดระงากพิชคล้ายกับเห็ดระโงกขาวกินได้ และเห็ดก้อนฝุ่นคล้ายกับเห็ดเผาะ ซึ่งอาจทำให้ชาวบ้านเข้าใจผิด และเก็บมารับประทานจึงได้รับสารพิษเข้าไป

นายแพทย์โอภาส กล่าวเพิ่มเติมว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้เล็งเห็นถึงปัญหาดังกล่าวจึงได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยมหาศาสตร์ในการจัดทำฐานข้อมูลและพัฒนา Application Mushroom Image Matching ชื่อว่า “คัดแยกเห็ดไทย” เพื่อใช้ตรวจสอบเห็ดมีพิษและเห็ดที่รับประทานได้ในประเทศไทย โดยรวบรวม

ภาพถ่ายของเห็ดทั้งเห็ดพิษและเห็ดที่รับประทานเพื่อใช้ประมวลผลด้วยโปรแกรมจดจำรูปภาพและแสดงผลชนิดของเห็ดและร้อยละของความถูกต้อง โดยโปรแกรมแอปพลิเคชัน (Application) ในเวอร์ชัน V1.2R3 ปัจจุบัน มีฐานข้อมูลรูปภาพเห็ดพิษที่พบบ่อยเพื่อประมวลผล ได้แก่ กลุ่มเห็ดระงากพิช กลุ่มเห็ดหมวกจีน เห็ดคันร่มพิช เห็ดหัวกรวดครีบเขียวพิช เห็ดถ่านเลือด เป็นต้น นอกจากนี้ข้อมูลภาพถ่ายแล้วในฐานข้อมูลได้ให้รายละเอียดเพิ่มเติมของเห็ดแต่ละชนิด เช่น ชื่อพื้นเมือง พิษที่พบในเห็ด อาการที่แสดงหลังจากได้รับสารพิษดังกล่าว เป็นต้น

“สำหรับการใช้งานโปรแกรมดังกล่าว ต้องทำการดาวน์โหลดโปรแกรมมาติดตั้งไว้ในโทรศัพท์มือถือสมาร์ตโฟนแบบ Android เท่านั้น โดยเข้าถึงแอปพลิเคชันได้ 2 ช่องทาง คือ 1. เลือกจาก Play store ค้นหาคำว่า “คัดแยกเห็ดไทย” และ 2. สแกน QR Code จากนั้นทำการลงทะเบียนและใช้งานโปรแกรมด้วยการเปิดกล้องและสแกนดอกเห็ดที่ต้องการทราบชนิด โปรแกรมจะเริ่มประมวลผลแบบ real time และจะหยุดเมื่อความถูกต้องของชนิดเท่ากับร้อยละ 95 หรือเราสามารถกดปุ่มเพื่อหยุดได้ และนอกจากนี้โปรแกรมนี้ยังสามารถตรวจสอบชนิดของเห็ดจากภาพถ่ายที่เก็บไว้ในโทรศัพท์มือถือได้เช่นกัน อย่างไรก็ตามการใช้แอปพลิเคชัน “คัดแยกเห็ดไทย” เป็นเพียงเครื่องมือในการคัดกรองเบื้องต้นซึ่งผู้ใช้สามารถใช้ประกอบการตัดสินใจในการรับประทานเท่านั้น เพราะแอปพลิเคชันดังกล่าวยังไม่สามารถแปรผลได้ 100 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้นการรับประทานเห็ดไม่ควรรับประทานเห็ดที่ไม่รู้จัก และที่สำคัญไม่รับประทานเห็ดกับสุรา หากมีอาการคลื่นไส้ อาเจียนหรืออาการทางระบบประสาทให้หยุดรับประทานทันที แล้วรีบไปโรงพยาบาลในพื้นที่พร้อมทั้งนำตัวอย่างเห็ดสด (ถ้ามี) ที่เหลือจากการปรุงอาหารที่รับประทานไปด้วย เพื่อส่งตรวจพิสูจน์สารพิษและสายพันธุ์เห็ดพิษ” อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์กล่าว

ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 8 อุตรธานี... รายงาน

การใช้งาน
 แอปพลิเคชัน

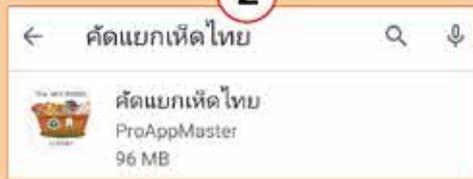
คัดแยกเห็ดไทย ตรวจสอบเห็ดพิษ

การติดตั้งแอปพลิเคชัน
 ระบบ Android

สแกน QR-CODE

1. เข้า Play Store
2. ค้นหา คัดแยกเห็ดไทย
3. กดติดตั้ง

การลง
 ทะเบียนใน
 แอปพลิเคชัน

กดยอมรับ

พิมพ์ Username
 และ Password

กดอนุญาต

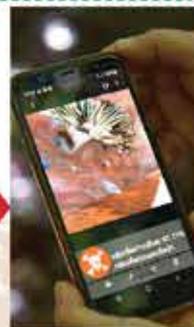
วิธีการสแกนเห็ดที่ต้องการตรวจสอบ

กดสแกนเห็ด

แอปพลิเคชันประมวลผล

ตัวอย่างการประมวลผล

แอปพลิเคชันนี้
 เป็นเครื่องมือในการคัดกรองเบื้องต้น
 และอยู่ระหว่างพัฒนา ดังนั้นเพื่อ
 ความปลอดภัยไม่ควรบริโภคเห็ดที่มั่วรีจิก
 หรือไม่เคยรับประทานมาก่อน

ข้อมูลจาก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมกับ
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

www.dsmc.moph.go.th

@prDMSC

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

DMSC

D Discovery
 ค้นคว้า วิจัย ประยุกต์
 ใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม

M Moral
 ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
 มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

S Sciences/Standards
 ทำงานอย่างมีมาตรฐาน
 ตามหลักวิชาการ

C Change
 ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 อย่างสร้างสรรค์ทำงานเป็นทีม

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ไขข้อข้องใจ

การทำน้ำมันเก่าที่ใช้แล้วให้ใส มีอันตรายต่อการบริโภคหรือไม่ ?

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เผยการเปลี่ยนน้ำมันเก่าที่ใช้แล้วให้ใสด้วยการเติมแป้งสาลี ผสมน้ำ พบทำให้น้ำมันใสขึ้นและมีสีจางลงได้ แต่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงคุณภาพทางเคมี เช่น ค่าของกรด ค่าเพอร์ออกไซด์ และสารโพลาร์ ซึ่งเป็นค่าบ่งชี้คุณภาพของน้ำมันให้ดีขึ้นมาได้ และผู้บริโภคควรเลือกใช้น้ำมันให้เหมาะสมกับวิธีปรุงอาหาร ไม่ควรนำน้ำมันมาทอดซ้ำเกิน 2 ครั้ง ควรเก็บน้ำมันที่ใช้แล้ว ในภาชนะสแตนเลสหรือแก้วปิดฝาสนิท ไม่ให้โดนแสงแดด เพื่อป้องกันการเหม็นหืน และควรบริโภคของทอดแต่น้อย เพื่อสุขภาพที่ดีของผู้บริโภค

นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เปิดเผยว่า จากกรณีที่มีการเผยแพร่ในสื่อออนไลน์ เกี่ยวกับวิธีการเปลี่ยนน้ำมันเก่าที่ใช้แล้วให้ใสกลับมาเหมือนเดิม ด้วยการเติมแป้งสาลีผสมน้ำ ซึ่งมีการสอบถามเข้ามายัง กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ว่า น้ำมันเก่าที่ใช้แล้วเมื่อนำกลับมาทำให้ใสเหมือนเดิมด้วยวิธีดังกล่าวมีความเสี่ยงอันตรายต่อสุขภาพหรือไม่นั้น กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดย สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงในประเด็นดังกล่าว โดยนำน้ำมันปาล์มจากครัวเรือนและร้านอาหารริมทาง ที่ผ่านการทอดปลา เนื้อสัตว์ต่างๆ และเกี้ยวกรอบ มาตั้งไฟอ่อนๆ แล้วเติมแป้งสาลีผสมน้ำลงไป เพื่อให้แป้งจับเอาคราบดำและตะกอนต่างๆ จากนั้นตรวจวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพทั้ง ทางกายภาพและทางเคมีของน้ำมันก่อนและหลังการทำให้ใส ได้แก่ 1.สีและตะกอน 2.ค่าของกรดซึ่งเป็นค่าบ่งชี้คุณภาพของน้ำมัน 3.ค่าเพอร์ออกไซด์ซึ่งเป็นค่าบ่งชี้ขั้นต้นของการเกิดกลิ่นหืน และ 4.สารโพลาร์ซึ่งเป็นค่าบ่งชี้คุณภาพของน้ำมันทอดซ้ำ พบว่า น้ำมันเก่าที่ใช้แล้วหลังผ่านกรรมวิธีดังกล่าวมีสีจางลงและ

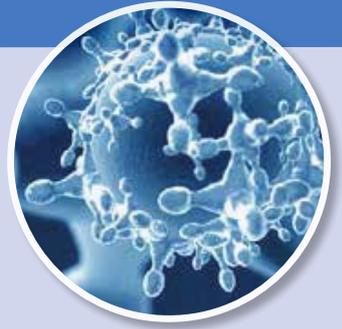
ตะกอนน้อยลง แต่ค่าของกรด ค่าเพอร์ออกไซด์ และสารโพลาร์ ในน้ำมันก่อนและหลังการทำให้ใสไม่มีความแตกต่างกัน จากผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่ากรรมวิธีเปลี่ยนน้ำมันเก่าที่ใช้แล้วให้ใสเหมือนใหม่ด้วยการเติมแป้งสาลีผสมน้ำตามที่สื่อออนไลน์เผยแพร่ไปนั้น ไม่สามารถปรับปรุงคุณภาพทางเคมีของน้ำมันเก่าที่ใช้แล้วให้ดีขึ้นได้ อีกทั้งการนำน้ำมันเก่าที่ใช้แล้วมาทอดซ้ำหลายๆ ครั้งทำให้เกิดสารโพลาร์ในปริมาณสูงขึ้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ ทั้งนี้ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 283) พ.ศ.2547 กำหนดปริมาณสารโพลาร์ในน้ำมันที่ใช้ทอดหรือประกอบอาหารเพื่อจำหน่าย ให้มีสารโพลาร์ได้ไม่เกินร้อยละ 25 ของน้ำหนัก

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวต่ออีกว่า การกรองน้ำมันโดยไม่ผ่านการให้ความร้อนเป็นทางเลือกที่เหมาะสมกว่า อย่างไรก็ตามเพื่อสุขภาพของผู้บริโภคควรเลือกใช้น้ำมันให้เหมาะสมกับวิธีปรุงอาหาร เช่น การทอดแบบน้ำมันท่วมที่อุณหภูมิสูงและใช้ระยะเวลาสั้น ควรใช้น้ำมันที่มีจุดเกิดควันสูง มีกรดไขมันไม่อิ่มตัวต่ำ เช่น น้ำมันปาล์ม น้ำมันมะพร้าว น้ำมันหมู ส่วนการทอดหรือผัด สามารถใช้น้ำมันถั่วเหลือง น้ำมันรำข้าว น้ำมันเมล็ดทานตะวัน น้ำมันคาโลนาหรือน้ำมันเมล็ดชา แต่ถ้าหากปรุงสัลดควรใช้น้ำมันมะกอก เป็นต้น และไม่ควรทอดอาหารโดยใช้ไฟแรงเกินไป ควรซับน้ำมันผิวอาหารก่อนทอด เพราะน้ำจะเร่งการเสื่อมสภาพของน้ำมัน และควรเปลี่ยนน้ำมันบ่อยๆ หากทอดอาหารที่มีส่วนผสมของเครื่องปรุงรสในปริมาณมาก กรองเศษอาหารให้หมดก่อนเก็บน้ำมันทุกครั้งและไม่ควรใช้น้ำมันทอดซ้ำเกิน 2 ครั้ง และควรเก็บน้ำมันที่ใช้แล้วในภาชนะสแตนเลสหรือแก้วปิดฝาสนิทไม่ให้โดนแสงแดดเพื่อป้องกันการเหม็นหืน นอกจากนี้ควรบริโภคของทอดแต่น้อย เสริมด้วยการรับประทานอาหารที่มีสารต้านอนุมูลอิสระสูง เพื่อความปลอดภัยและสุขภาพที่ดีของผู้บริโภค

สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร...รายงาน

การเฝ้าระวังการกลายพันธุ์และการดื้อยาของ เชื้อไขหวัดใหญ่ ประจำเดือนมิถุนายน 2563

จากการเฝ้าระวังไข้หวัดนกและไข้หวัดใหญ่ทางห้องปฏิบัติการ ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ภายใต้โครงการ “การศึกษาสายพันธุ์ไข้หวัดใหญ่เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือ ไข้หวัดใหญ่ระบาดใหญ่” ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันวิจัยวัคซีนแห่งชาติ(องค์กรมหาชน) ได้สุ่มตัวอย่าง จากผู้ป่วยที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ILI) ผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง ปอดบวม ปอดอักเสบ (SARI) จากระบบ เฝ้าระวังไข้หวัดใหญ่และไข้หวัดนก

โดยกระทรวงสาธารณสุขนำมาเพาะเชื้อทำการตรวจวิเคราะห์โดยวิธี Genotypic assay เพื่อหา ยีนส์ที่เกี่ยวข้องกับการดื้อยา และวิธี Phenotypic assay โดยการทดสอบเชื้อไวรัสกับยาต้านไวรัส ในกลุ่ม Neuraminidase inhibitor ผลการทดสอบดังนี้

ชนิด / สายพันธุ์ไข้หวัดใหญ่	ผลการทดสอบ ประจำเดือนมิถุนายน 2563			ยอดสะสม ม.ค.52 – 30 มิ.ย. 63
	จำนวนเชื้อที่ ทดสอบ	จำนวนเชื้อที่ ดื้อยา	ร้อยละที่ดื้อยา	ร้อยละที่ดื้อยา
ไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล				
1. A/H1N1 (2009)	0	0	0(0/0)	0 (16/2,360)
2. A/H3N2	0	0	0(0/0)	0 (0/1,795)
3. Influenza B	0	0	0(0/0)	0 (0/665)

ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข ... รายงาน

ประเมินความพึงพอใจจดหมายข่าว สแกน →

**ลุ้นรับ
รางวัล**
 ประจำฉบับ
 กรกฎาคม 2563

คำถาม แอปพลิเคชันที่สามารถใช้ตรวจสอบเห็นพิษ มีชื่อว่าอะไร

กรุณาส่งคำตอบ พร้อมระบุชื่อที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ของท่านที่สามารถติดต่อได้ ส่งมายัง ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 หรือ ทาง อีเมล prdmsc@dmsc.mail.go.th หรือ โทรสาร 0 2591 1707 หรือส่งเข้ามา ที่กล่องข้อความ ในเฟซบุ๊ก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

เพื่อลุ้นรับ นาฬิกาตั้งโต๊ะ จำนวน 20 รางวัล (หมดเขตส่งคำตอบลุ้นรางวัลภายใน วันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ.2563) ประกาศรายชื่อผู้โชคดี ในจดหมายข่าวกรมวิทยาศาสตร์ การแพทย์ฉบับกันยายน พ.ศ.2563

และรายชื่อผู้โชคดีประจำเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2563 (ของรางวัลกลับไปเสีย)
คำถาม หากร่างกายรับโซเดียมและโพแทสเซียมมากเกินไปจะมีผลเสียอย่างไร
ตอบ มีผลเสียต่อการทำงานของตับและไต การเต้นของหัวใจระบบประสาท และกล้ามเนื้อทำงานผิดปกติ

รายชื่อผู้โชคดี

คุณกรรณิการ์ ก้องสูงเนิน
 คุณเบญจลักษณ์ รัตนวิศ
 คุณพัชริภรณ์ เงินมาก
 คุณญาณกวี นवलลม
 คุณศศิธร หอมตำราวงศ์

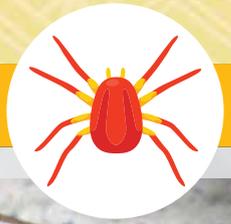
คุณศิริมา เกิดสีทอง
 คุณศิริกานดา วิมล
 คุณสุภาวีย์ ปิยรัตน์วรสกุล
 คุณฐิติพร เหมสะอาด
 คุณชญานิน ขวินิกทิสุทธิ

คุณวรารุช อิงคินันท์
 คุณนิตยา เพียรทรัพย์
 คุณทวีอังกูร คล้าฉิม
 คุณอารีย์ พงศ์สันติสุข
 คุณสุนันท์ คงพ่วง

คุณณัฐฐานันท์ ปั้นสุวรรณ
 คุณพรนภัส กันธิมา
 คุณกัญญาลักษณ์ โรจนวิภาคาร
 คุณศรีประภา วงศ์ศรีชา
 คุณภาวิดา กীরติธนธร

พิษจากแมงมุมอันตรายถึงตาย

จากกรณีที่มีประชาชนถูกแมงมุมกัดแล้วได้รับอันตราย ช่วงนี้เป็นฤดูฝนซึ่งทำให้สัตว์จำพวกที่มีพิษชนิดต่างๆมักเข้ามาหลบซ่อนในที่พักอาศัย จึงควรทำความสะอาด และตรวจสอบสถานที่อยู่อาศัยไม่ใหัรกรุงรังเป็นที่หลบซ่อนของสัตว์มีพิษเหล่านี้ โดยเฉพาะบริเวณที่นอน สำหรับแมงมุมพิษที่มีความอันตรายสูงและควรระมัดระวังในประเทศไทย ได้แก่ แมงมุมแม่ข่ายดำ แมงมุมแม่ข่ายน้ำตาล แมงมุมกาแรนทูล่า และแมงมุมสับโดซีสน้ำตาล เป็นต้น

โดยทั่วไปแล้วแมงมุมจะชอบหลบซ่อนตัวอยู่ตามที่มีตุ่มตามรูใต้พื้นดินหรือตามก้อนหิน ในเวลากลางวันจะเคลื่อนตัวได้ช้า และออกหากินในเวลากลางคืน โดยจะพรางตัวอยู่ในความมืด ใต้โต๊ะเก้าอี้หรือตามซอกมุมของบ้าน ซึ่งแมงมุมทุกชนิดจะมีพิษที่ใช้สำหรับจับเหยื่อ โดยจะปล่อยพิษออกจากเขี้ยวพิษ และยังมีแมงมุมบางชนิด เช่น แมงมุมทาแรนทูล่า ที่มีขนอยู่บริเวณด้านบนของส่วนท้องที่อาจทำให้ผู้ที่สัมผัสถูกเกิดอาการแพ้ อย่างรุนแรง โดยจะมีอาการคันและเป็นตุ่มนานหลายสัปดาห์

ความรุนแรงจากการได้รับพิษของแมงมุมจะขึ้นกับสภาพร่างกาย อายุ และตำแหน่งของร่างกายที่ถูกแมงมุมกัด โดยถ้าถูกกัดบริเวณใบหน้าใกล้กับระบบประสาท อาการจะรุนแรงกว่าการถูกกัดที่ส่วนอื่นของร่างกาย โดยผู้ที่ถูกแมงมุมกัดบริเวณบาดแผลจะมีอาการบวมแดง และไหม้เป็นสีดำ มีอาการปวดตามข้อทั่วร่างกาย รวมถึงมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน มีไข้

ปวดศีรษะ ปวดท้อง เป็นตะคริว ในรายที่มีอาการรุนแรง อาจทำให้เกิดภาวะหายใจลำบาก ไตวาย หรือภาวะเลือดแข็งตัวในหลอดเลือดจนถึงอาจทำให้เสียชีวิต ถ้าผู้ที่มีโรคประจำตัว ร่างกายไม่แข็งแรง หรือมีอาการแพ้ อย่างรุนแรง

หากถูกแมงมุมกัดให้รีบล้างแผลให้สะอาด ไม่ขยี้บวมบวมที่ถูกกัดและทำการประคบเย็นทันที ไม่ควรนวดหรือประคบร้อนเด็ดขาด เพราะจะทำให้พิษกระจายได้ ทายาฆ่าเชื้อบริเวณที่แมงมุมกัดเพื่อป้องกันการติดเชื้อแบคทีเรีย หากมีอาการปวดสามารถรับประทานยาบรรเทาปวดได้ หากมีอาการผิดปกติ เช่น คลื่นไส้ อาเจียน ปวดศีรษะ ควรรีบพบแพทย์ทันทีและหากเป็นไปได้ควรนำตัวแมงมุมไปด้วย

ข้อมูลจาก...สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
88/7 ซอยติวานนท์ 14 ถนนติวานนท์
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 22/2552
ไปรษณีย์กระทรวงสาธารณสุข

เสนอแนะ ดิซิม หรือ
ส่งบทความลงตีพิมพ์ ส่งมาได้ทั้ง
กองบรรณาธิการ
ฝ่ายประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการกรม
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000
โทร. 0-2951-0000 ต่อ 99081
โทรสาร 0-2951-0312
E mail: prdmsc@dmsc.mail.go.th
www.dmsc.moph.go.th
www.dmscsmartlifeblog.com
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ที่ปรึกษา อธิปไตย รองอธิบดี ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ผู้อำนวยการสำนัก / สถาบัน / ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ กองบรรณาธิการ อภิรัตน์ เจริญรอด, อภิสิตทิพย์ เหมะสมสกุล, วชิพร แดงอุทัย, วิระวัณ อินทริง, พิรุฑูท คันทะชฌมภู, จงกล เงินมาก, ธีระพล ดีโสภา, สรพล สิ้นเจริญรุ่ง, สุรินทร์ สุขสุมิตร, สุวรรณ โพธิ์มา, กิตติพร อิงคินันท์